nieuws

Derogatie geeft meer kansen in Vlaanderen dan elders

nieuws

De landbouwsector moest zich dit voorjaar schikken naar MAP IV. De Europese Commissie zette weliswaar het licht op groen voor derogatie. De Universiteit Gent en ILVO analyseerden het effect van derogatie onder MAP III en prijzen de Vlaamse derogatiemaatregel als een "soepel" instrument na een vergelijking met de derogatieregels in zeven andere Europese regio's.

23 AUGUSTUS 2011 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:16

Lees meer over:
mest

De landbouwsector moest zich dit voorjaar schikken naar een verstrenging van het mestdecreet. De Europese Commissie zette weliswaar het licht op groen voor derogatie. De Universiteit Gent en ILVO analyseerden het effect van derogatie onder MAP III en prijzen de Vlaamse derogatiemaatregel als een "soepel" instrument na een vergelijking met de derogatieregels in zeven andere Europese regio's.
In de publicatie 'Derogatie in het Vlaamse mestbeleid' gaan de afdeling Landbouw & Maatschappij van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en de vakgroep Landbouweconomie van de UGent de potentiële impact van derogatie op de afzetmogelijkheden van dierlijke mest na. Via rekenmodellen worden diverse aspecten van de gevolgen van derogatie ingeschat: hoeveel mest is er op overschot, welke zijn de financiële gevolgen, wat is het derogatiegedrag van de landbouwers, zijn er alternatieve beleidskeuzes?
Het onderzoek is in 2010 uitgevoerd, voor de invoering van het nieuwe MAP IV, en vertrekt bijgevolg van de basissituatie die in MAP III bestond. Het onderzoek steunt bovendien op waarnemingen van het werkelijke bemestingsgedrag van de landbouwers in de voorbije periode, het zogenaamde derogatiegedrag. De algemene conclusies zijn echter door te trekken naar de nieuwe MAP IV situatie.

Derogatie biedt de landbouwsector een kans om de gevolgen van het inkleuren van Vlaanderen als volledig kwetsbaar gebied water enigszins te verlichten. Omwille van de sterke terugval in bemestingsruimte was de druk hierop toegenomen. Door het toepassen van derogatie onder MAP III, kon de bemestingsruimte in Vlaanderen potentieel met bijna 30 tot 35 miljoen kilo stikstof uitgebreid worden, naargelang de acceptatie 80 dan wel 100 procent was.
De onderzoekers stellen vast dat in 2008 slechts 20 procent van deze extra bemestingsmogelijkheden effectief werd benut, wat zij omschrijven als een "beperkte derogatiebereidheid bij de landbouwers". De onderzoekers durven toch spreken van een succes. Een kwart van het totale landbouwareaal valt immers weg omdat de teelten niet in aanmerking komen of omdat de percelen niet in derogatiegebied liggen. Daarenboven kan op deze percelen enkel derogatiemest, voornamelijk rundermest, afgezet worden. "Hierdoor is het voor vele bedrijven niet interessant om derogatie aan te vragen en zeker niet voor het volledige areaal", aldus het rapport.
Uit het onderzoek blijkt dat de derogatiebereidheid toeneemt wanneer een bedrijf een hogere stikstofproductie vertoont en het aandeel van stikstof uit rundermest verhoogt. Ook wanneer door derogatie de bemestingsruimte sterk kan uitgebreid worden, zijn bedrijven meer geneigd de mogelijkheid aan te wenden. Als laatste beïnvloedt de regionale mestafzetdruk de derogatiebereidheid op een positieve manier. Eens de beslissing genomen wordt om derogatie toe te passen, zal een bedrijf bepalen hoeveel areaal onder derogatie zal geplaatst worden.
Door het toepassen van derogatie in 2008 daalde de gemiddelde prijs per mestafzetrecht met meer dan 14 procent binnen de landbouwsector. Daarnaast dalen ook de allocatiekosten want meer mest op eigen land afzetten, betekent minder mest transporteren en verwerken.
In de periode 2007-2010 hebben naast Vlaanderen nog zeven andere regio’s derogatie verkregen van de Europese Commissie. Aangezien de regio’s zelf met een derogatievoorstel naar de Commissie moeten stappen, verschillen de derogatieregels sterk van regio tot regio. De onderzoekers bestempelen de Vlaamse derogatiemaatregel als "soepel" omdat de toekenning op perceels- in plaats van op bedrijfsniveau gebeurt.
Een toekenning op perceelsniveau geeft meer landbouwers de kans derogatie aan te vragen en ook meer hectares land zullen in aanmerking komen. De bijhorende hogere transactiekosten vormen de andere kant van de medaille. Toekenning op perceelsniveau betekent ook monitoring en controle op perceelsniveau, wat meer administratie van de landbouwers vraagt.

Meer info: ILVO-mededeling 'Derogatie in het Vlaamse mestbeleid'

Beeld: NTV

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada